

УДК 364.048.6

Балухтіна О.М.¹, Мироненко А.П.²

¹ канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»,

НАДАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ (НА ПРИКЛАДІ БЕРДЯНСЬКОЇ ГРОМАДИ)

За даними ВООЗ в Україні станом на початок 2019 р. налічувалося 2,6 млн осіб з обмеженими можливостями, з них 161 тис. дітей, котрі потребують реабілітаційних заходів. Потреби у кожному окремому випадку порушень функцій організму дитини є індивідуальними і вимагають вивчення, оцінки ситуації та визначення видів необхідної допомоги, тому обрана тема роботи є актуальною.

Суперечливий соціально-економічний розвиток українського суспільства, що знижив якість та рівень життя населення, незадовільний стан системи охорони здоров'я, безпеки праці, низький рівень екологічної культури, наявність катаклізмів призвели до того, що чисельність дітей з інвалідністю постійно зростає. У більшості випадків обмеженість можливостей зумовлена захворюванням, перенесеним у дитинстві [1]. За таких умов значущість розгляду цього питання відображає необхідність пошуку рішень психологічного, економічного, медичного та соціального характеру, має державне значення й потребує вивчення на новому рівні теоретичного дослідження і розробки практичних дій.

Серед українських вчених, які розглядають альтернативні підходи до організації реабілітаційної роботи – А. Панова, Б. Шапіро, О. Холостова (через спеціалізовані реабілітаційні центри), Л. Кунельська, М. Мауковська, М. Фурсова (рання соціальна реабілітація дітей-інвалідів), а в працях О. Мудрик, Л. Грачова, А. Панової, О. Белінської соціальна робота представлена як засіб соціалізації дитини з особливими потребами. Проблеми соціальної норми інвалідності вивчалася такими зарубіжними вченими, як П. Бергер, П. Бурд'є, М. Вебер, Е. Дюркгейм, Р. Мертон та ін.

Реабілітаційні установи здійснюють індивідуальну комплексну реабілітацію дітей з інвалідністю шляхом реалізації заходів відновлювального характеру, спрямованих на попередження прогресування патологічного процесу, усунення чи максимально можливу компенсацію обмежень життєдіяльності, відновлення здоров'я, здобуття ними освіти. Індивідуальна програма реабілітації дитини-інваліда – це комплекс оптимальних видів, форм, обсягів, термінів реабілітаційних заходів з визначенням місця їх проведення та порядку, спрямованих на відновлення та компенсацію порушених або втрачених функцій організму дитини з інвалідністю. При цьому вона носить рекомендаційний характер і має свої напрями.

Послуги, передбачені Державною програмою реабілітації інвалідів, надаються дитині-інваліду відповідно нормативно-правовим актам. До прикладу, їх успішно надає Комунальна установа “Центр комплексної

реабілітації для дітей з інвалідністю” Бердянської міської ради – заклад, цільовим призначенням якого є здійснення реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей з інвалідністю й дітей віком до 3 років у групі ризику. Метою його діяльності є надання можливості дітям досягти максимальної самостійності, розвинути їхні здібності й вміння для інтеграції у суспільство за допомогою прогресивних методів навчання, фізичної, психологічної, педагогічної, соціальної реабілітації та трудової орієнтації. У ньому індивідуально проводиться (із залученням батьків чи представників дитини) комплекс заходів з ранньої, соціальної, психологічної, фізичної, побутової, психолого-педагогічної реабілітації, медичного супроводу.

Центр також забезпечує: розвиток навичок автономного проживання дітей в суспільстві з необхідною підтримкою, стереотипів безпечної поведінки, захисту власних прав, інтересів, позитивного сприйняття; підготовку батьків або законних представників дітей з інвалідністю до реабілітаційних заходів поза межами установи. Основними структурними підрозділами є: адміністрація, служба соціальної реабілітації (абілітації), відділення психолого-педагогічної реабілітації, служба медичного спостереження, відділ господарського обслуговування. За 2020 р. проведено 118 реабілітаційних курсів, відкрито 4 групи денного перебування дітей з інвалідністю й кожен день Центр відвідують, в середньому, 50 дітей [2].

Отже, необхідність комплексного підходу установ у наданні реабілітаційної послуги дітям з обмеженими можливостями полягає в поєднанні різних видів та форм реабілітаційних заходів, залученні фахівців різних напрямів, ефективності та якості її забезпечення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дудіна О. О. Ситуаційний аналіз стану здоров'я дитячого населення. *Вісник соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України*. 2014. № 2. С. 49–57.
2. Офіційний веб-сайт Бердянської міської ради. URL : <https://bmr.gov.ua/index.php?id=131> (дата звернення: 01.12.2021).